ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PEDRO CRUZ VILLALÓN
της 14ης Ιουλίου 2011 [1]

1. Η παρούσα αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως θέτει ζητήματα σχετικά με την ερμηνεία της διατάξεως του τελωνειακού κώδικα της Ευρωπαϊκής Ένωσης [2], την οποία το Δικαστήριο έχει ήδη ερμηνεύσει σε άλλες περιπτώσεις [3], η οποία προσδιορίζει τους οφειλέτες της τελωνειακής οφειλής που γεννάται από την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, η επίδικη στην υπόθεση της κύριας δίκης περίπτωση αντιμετωπίζεται για πρώτη φορά και η λύση που θα δοθεί ενδέχεται να έχει σημαντικές συνέπειες. Η ιδιαιτερότητά της έγκειται στο ότι η συμμετοχή στην επίμαχη παράτυπη εισαγωγή πραγματοποιήθηκε μέσω του διαδικτύου και ότι η επίδικη παρατυπία διαπράχθηκε στο πλαίσιο ταχυδρομικής διακινήσεως. Η λύση που θα δοθεί στην υπόθεση της κύριας δίκης μπορεί, για τους δύο αυτούς λόγους, να επηρεάσει δυνητικά μεγάλο αριθμό προσώπων, λόγω της άνευ προηγουμένου αναπτύξεως των μέσω ταχυδρομείου συναλλαγών οι οποίες γίνονται μέσω του διαδικτύου [4] και του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος του διαδικτύου [5].

I — Το νομικό πλαίσιο

2. Το άρθρο 202 του τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Τελωνειακή οφειλή κατά την εισαγωγή γεννάται:

α) από την παράτυπη εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς.

[…]

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 2700/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ L 311, σ. 17, στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

3 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 2004, C-238/02 και C-246/02, Viluckas και Jonusas (Συλλογή 2004, σ. I-2141), της 23ης Σεπτεμβρίου 2004, C-414/02, Spedition Ulustrans (Συλλογή 2004, σ. I-8633), καθώς και της 3ης Μαρτίου 2005, C-195/03, Papismedov κ.λπ. (Συλλογή 2005, σ. I-1667).

4 — Όπως, για παράδειγμα, επεσήμανε η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στη γνωμοδότησή της σχετικά με την πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα (Εκσυγχρονισμένος Τελωνειακός Κώδικας) [COM(2005) 608 τελικό] (ΕΕ 2006 C 309, σ. 22), «αυξάνεται [εκθετικά] ο όγκος των αγορών αγαθών που πραγματοποιούνται μέσω του διαδικτύου ή με αλληλογραφία, σε χώρες εκτός Ένωσης».

5 — Αυτή η υπόθεση μπορεί, γενικότερα, να έχει συνέπειες στην ανάπτυξη εμπορικών πρακτικών όπως το «drop shipment», που επιτρέπει την πώληση προϊόντος το οποίο έχει αγορασθεί από προμηθευτή ο οποίος αναλαμβάνει τις διαδικασίες παραδόσεώς του και άρα την απαλλαγή, μεταξύ άλλων, από τα προβλήματα της διαχειρίσεως των αποθεμάτων, της εφοδιαστικής αλυσίδας και της εξυπηρετήσεως μετά την πώληση.

Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, θεωρείται ως "παράτυπη εισαγωγή" κάθε εισαγωγή κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 έως 41 και του άρθρου 177, δεύτερη περίπτωση.

2. Η τελωνειακή οφειλή γεννάται τη στιγμή της παράτυπης εισαγωγής.

3. Οφειλέτες είναι:

— το πρόσωπο που ενήργησε την παράτυπη εισαγωγή,

— τα πρόσωπα τα οποία συνήργησαν σ' αυτήν, ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη, καθώς και,

— τα πρόσωπα που απέκτησαν ή κατείχαν το εν λόγω εμπόρευμα και γνώριζαν ή λογικά όφειλαν να γνωρίζουν, τη στιγμή της απόκτησης ή παραλαβής του, ότι επρόκειτο για εμπόρευμα που έχει εισαχθεί αντικανονικά» [6].

6 — Ο τελωνειακός κώδικας τροποποιήθηκε, κατά την περίοδο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, δηλαδή, μεταξύ Απριλίου 2004 και Μαΐου 2006, μεταξύ άλλων, από τον κανονισμό (ΕΚ) 648/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Απριλίου 2005, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 (ΕΕ L 117, σ. 13). Οι τροποποιήσεις που επέφερε αυτός ο κανονισμός στον τελωνειακό κώδικα και, ιδίως, εκείνες που αφορούν το άρθρο του 40, δεν επηρεάζουν ευθέως τη λύση της υποθέσεως της κύριας δίκης.

II — Η διαφορά της κύριας δίκης

3. Από την απόφαση περί παραπομπής, καθώς και από τις έγγραφες παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν κατά το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, προκύπτει ότι ο O. Jestel, προσφεύγων στη διαφορά της κύριας δίκης, μεταξύ Απριλίου 2004 και Μαΐου 2006, έθεσε σε δημοπρασία, στον διαδικτυακό φορέα δημοπρασιών eBay στον οποίο διατηρούσε δύο «καταστήματα» στο όνομά του [7], πολλά εμπορεύματα με προέλευση την Κίνα.

4. Ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης διαμεσολαβούσε για τη σύναψη συμβάσεων πωλήσεως εμπορευμάτων, λαμβάνοντας αμοιβή για τις, κατά κύριο λόγο μεταφραστικές, υπηρεσίες του τις οποίες προσέφερε μέσω των «καταστημάτων» του στο eBay. Ο Κινέζος προμηθευτής εγγυάτο την παροχή των εμπορευμάτων, καθόριζε την τιμή τους και αναλάμβανε την αποστολή τους προς την Ένωση, ενώ η υλική παράδοση γινόταν απευθείας στους εγκατεστημένους στην Γερμανία αγοραστές μέσω ταχυδρομείου.

7 — Πρέπει εκ προοιμίου να διευκρινιστεί ότι, παρά το γεγονός ότι ο προσφεύγων στην κύρια δίκη ασκούσε τις δραστηριότητες του μέσω του διαδικτύου, η οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178, σ. 1), δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω. Πράγματι, μολονότι η δραστηριότητα του μεσολαβούντος eBay εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής, εντούτοις αυτό δεν συμβαίνει, κατά το άρθρο 2, στοιχείο η', περίπτωση ii, της εν λόγω οδηγίας, για την «την παράδοση αγαθών, για τα οποία συνήφθη σύμβαση με ηλεκτρονικά μέσα» όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, βλ. απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2010, C-108/09, Ker-Optika (Συλλογή 2010, σ. I-12213, σκέψεις 29 και 30).

5. Τα εμπορεύματα παραδίδονταν χωρίς να έχουν προσκομιστεί στο τελωνείο και, κατά συνέπεια, χωρίς να έχουν καταβληθεί εισαγωγικοί δασμοί, λόγω, προφανώς, των ψευδών στοιχείων που παρείχε ο Κινέζος προμηθευτής όσον αφορά το περιεχόμενο και την αξία των αποστελλόμενων δεμάτων.

6. Εκτιμώντας ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης είχε συμμετοχή στην παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, το Hauptzollamt Aachen εξέδωσε εις βάρος του πράξη καταλογισμού ποσού περίπου 10 000 ευρώ για τελωνειακούς δασμούς και 21 000 ευρώ για φόρο προστιθέμενης αξίας κατά την εισαγωγή.

7. Ο προσφεύγων της κύριας δίκης υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της πράξεως καταλογισμού με την οποία υποστήριζε ότι η σύναψη συμβάσεων πωλήσεως στο eBay και η διαβίβαση των ονομάτων και διευθύνσεων των αγοραστών στον Κινέζο προμηθευτή δεν συνιστούσαν συμμετοχή στην παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, καθόσον επρόκειτο για πράξεις που ήταν προγενέστερες της αποστολής των εμπορευμάτων και αφορούσαν αποκλειστικώς την αιτία της συναλλαγής.

8. Μετά από την απόρριψη της ενστάσεώς του καθώς και της προσφυγής που άσκησε κατά της απορριπτικής πράξεως ενώπιον του Finanzgericht (Γερμανία), ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Bundesfinanzhof.

III — Τα προδικαστικά ερωτήματα

9. Αντιμετωπίζοντας το ερώτημα εάν η συμμετοχή του προσφεύγοντος της κύριας δίκης στη σύναψη συμβάσεων πωλήσεως εμπορευμάτων μέσω των διαδικτυακών καταστημάτων του στο eBay αρκούσε για να θεωρηθεί ο προσφεύγων οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, το Bundesfinanzhof αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Γεννάται τελωνειακή οφειλή λόγω “συνέργειας” στην παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, στο πρόσωπο εκείνου που, χωρίς να μετέχει άμεσα στην εισαγωγή αυτή, μεσολαβεί για τη σύναψη των σχετικών με τα επίμαχα εμπορεύματα συμβάσεων πωλήσεως έχοντας επίγνωση του ενδεχομένου, στο πλαίσιο αυτό, να παραδώσει ο πωλητής τα εμπορεύματα ή ένα μέρος από αυτά

κατά τρόπο που να έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή καταβολής των εισαγωγικών δασμών;

2) Αρκεί προς τούτο το ότι το θεωρεί απλώς ως ενδεχόμενο να συμβεί ή καθίσταται οφειλέτης μόνο αν αναμένει ότι αυτό πράγματι θα συμβεί;».

IV — Ανάλυση

Α — *Τα τεθέντα ερωτήματα*

13. Με τα δύο του ερωτήματα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν τα ενώπιον του πραγματικά περιστατικά εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

10. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι δεν έχει εξακριβωθεί οριστικώς εάν ο προσφεύγων της κύριας δίκης θεωρούσε ότι οι εισαγωγές θα γίνουν με τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας, εάν είχε αμφιβολίες ως προς αυτό ή εάν προέβλεπε εξαρχής ότι θα γίνουν κατά παράβαση της εν λόγω νομοθεσίας.

14. Πρέπει να επισημανθεί ότι το αιτούν δικαστήριο εκλαμβάνει ως δεδομένο ότι τα επίδικα εμπορεύματα έχουν εισαχθεί παρατύπως, κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ζητεί να διευκρινιστεί εάν οι περιστάσεις υπό τις οποίες ο προσφεύγων της κύριας δίκης μετείχε στις πράξεις που είχαν ως συνέπεια την επίδικη παράτυπη εισαγωγή επιτρέπουν να θεωρηθεί, βάσει του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννήθηκε από την εν λόγω εισαγωγή.

11. Η Τσεχική Κυβέρνηση καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλαν έγγραφες παρατηρήσεις.

12. Καθώς δεν υποβλήθηκε σχετικό αίτημα εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 104, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου από τους ενδιαφερόμενους που υπέβαλαν έγγραφες παρατηρήσεις, το Δικαστήριο αποφάσισε να μην διεξαχθεί προφορική διαδικασία.

15. Το αιτούν δικαστήριο ρητώς αναφέρει ότι έχει αμφιβολίες ως προς το αν πρόσωπο το οποίο, χωρίς να μετέχει άμεσα στην παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος, διαμεσολαβεί για τη σύναψη συμβάσεως πωλήσεως του εν λόγω εμπορεύματος μπορεί να θεωρηθεί ότι

έχει συμμετάσχει στην εισαγωγή αυτή κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

16. Ερωτά ειδικότερα εάν πρόσωπο ευρισκόμενο στην κατάσταση του O. Jestel μπορεί να θεωρηθεί οφειλέτης κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, έχοντας «επίγνωση του ενδεχομένου» («in Betracht ziehen») να παραδοθούν τα εμπορεύματα ή ένα μέρος αυτών χωρίς καταβολή των εισαγωγικών δασμών. Με το δεύτερο ερώτημά του το αιτούν δικαστήριο ερωτά, πιο συγκεκριμένα, εάν αρκεί το εν λόγω πρόσωπο να θεωρεί αυτό το ενδεχόμενο ως «πιθανό» («für denkbar halten») η εάν πρέπει αντιθέτως το ως άνω πρόσωπο να «αναμένει» («fest rechnen») ότι αυτό το ενδεχόμενο θα συμβεί.

Β — *Η διάρθρωση του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα: η δεύτερη περίπτωση*

17. Το άρθρο 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα ορίζει τρεις κατηγορίες προσώπων που ενδέχεται να θεωρηθούν οφειλέτες της τελωνειακής οφειλής που γεννάται από την παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο έδαφος της Ένωσης. Κατά πρώτο λόγο, οι αυτουργοί της παράτυπης εισαγωγής, κατά δεύτερο λόγο, τα πρόσωπα τα οποία συμμετείχαν στην παράτυπη εισαγωγή, ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη και, κατά τρίτο λόγο, τα πρόσωπα που απέκτησαν ή κατείχαν το εισαχθέν παρατύπως εμπόρευμα και γνώριζαν ή λογικά όφειλαν να γνωρίζουν ότι η εισαγωγή του ήταν παράτυπη.

18. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, από το γράμμα του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα προκύπτει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης επεδίωξε να καθορίσει κατά τρόπο ολοκληρωμένο τις προϋποθέσεις προσδιορισμού των οφειλετών μιας τελωνειακής οφειλής [8] και να προσδιορίσει κατά τρόπο ευρύ τα πρόσωπα που ενδέχεται να θεωρηθούν οφειλέτες της τελωνειακής οφειλής [9], σε περίπτωση παράτυπης εισαγωγής εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

19. Είναι πρόδηλο ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν είναι το πρόσωπο που ενήργησε την υλική εισαγωγή [10] των επίδικων εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως οφειλέτης βάσει του άρθρου 202, παράγραφος 3, πρώτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα [11].

8 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Spedition Ulustrans (σκέψη 39), Papismedov κ.λπ., (σκέψη 38). Βλ., επίσης, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-140/04, United Antwerp Maritime Agencies και Seaport Terminals (Συλλογή 2005, σ. I-8245, σκέψη 30).

9 — Προπαρατεθείσα απόφαση Papismedov κ.λπ. (σκέψη 38).

10 — Όπως θα συνέβαινε για τον οδηγό οχήματος ρυμουλκήσεως ο οποίος παραλείπει να παρουσιαστεί με τα εμπορεύματα που μεταφέρει στον πρώτο τελωνειακό σταθμό που συναντά κατά τη διαδρομή εισόδου στο έδαφος της Ένωσης, όπως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Viluckas και Jonusas.

11 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Viluckas και Jonusas (σκέψη 29), καθώς και Spedition Ulustrans.

20. Είναι πρόδηλο, επίσης, ότι δεν απέκτησε ούτε είχε στην κατοχή του τα επίδικα εμπορεύματα και δεν μπορεί να θεωρηθεί οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής ούτε βάσει του άρθρου 202, παράγραφος 3, τρίτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

21. Επομένως, ορθώς το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έχει εφαρμογή στα επίμαχα περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης.

Γ — *Ποιος είναι οφειλέτης κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα;*

22. Ο χαρακτηρισμός ενός προσώπου ως «οφειλέτη» κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα εξαρτάται από προϋποθέσεις ερειδόμενες επί στοιχείων μιας κατ' αρχήν αντικειμενικής εκτιμήσεως, τη συμμετοχή, δηλαδή, στην εισαγωγή των επίδικων εμπορευμάτων, και μιας υποκειμενικής εκτιμήσεως, τη γνώση, δηλαδή, του παρατύπου της εισαγωγής αυτής. Όπως το Δικαστήριο έχει ήδη επισημάνει με άριστα συνοπτικό τρόπο, ο οφειλέτης, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρέπει να έχει συμμετάσχει εν γνώσει του [12] στις πράξεις παράτυπης εισαγωγής των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, διευκρινίζοντας ότι τα στοιχεία υποκειμενικής εκτιμήσεως δύνανται να αποκλείσουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, τον χαρακτηρισμό αυτόν [13].

23. Πρέπει να υπομνησθεί, πριν τη λεπτομερή εξέταση των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, ότι το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει ως δεδομένο ότι τα εμπορεύματα εισήχθησαν παρατύπως στο έδαφος της Ένωσης και, άρα, κατά παράβαση των διατυπώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 38 έως 41 του τελωνειακού κώδικα. Δεν παρέχει άλλες συναφείς πληροφορίες, παρά μόνο ότι η εισαγωγή έγινε στο πλαίσιο ταχυδρομικής διακινήσεως. Η ταχυδρομική διακίνηση, όμως, υπόκειται σε ειδικές ρυθμίσεις, εκ των οποίων ορισμένες προέρχονται από το διεθνές δίκαιο, δυνάμενες να επηρεάσουν την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης. Επομένως, επιβάλλεται η συνοπτική παρουσίαση των διατάξεων που εφαρμόζονται στην ταχυδρομική διακίνηση πριν την εξέταση των δύο προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί της ιδιαιτερότητας της ταχυδρομικής διακινήσεως

24. Κατά το άρθρο 38, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του τελωνειακού κώδικα, τα εμπορεύματα που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος

12 — Προπαρατεθείσα απόφαση Papismedov κ.λπ. (σκέψη 40).

13 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Spedition Ulustrans (σκέψεις 27 και 28), καθώς και Papismedov κ.λπ. (σκέψη 40).

της Ένωσης πρέπει να προσκομίζονται χωρίς καθυστέρηση από το πρόσωπο που πραγματοποίησε την εισαγωγή αυτή στο τελωνείο που καθορίζεται από τις τελωνειακές αρχές ή σε οποιονδήποτε άλλο χώρο καθορίζουν ή εγκρίνουν οι αρχές αυτές. Το άρθρο 38, παράγραφος 4, προβλέπει εντούτοις εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα για την ταχυδρομική διακίνηση, εφόσον δεν θίγονται η τελωνειακή επιτήρηση και οι δυνατότητες τελωνειακού ελέγχου [14].

25. Το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη κληθεί να ερμηνεύσει αυτή τη διάταξη του τελωνειακού κώδικα ούτε, γενικότερα, να εξετάσει τις τελωνειακές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στην ταχυδρομική διακίνηση.

26. Τα άρθρα 237 και 238 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 [15], τα οποία αποτελούν το τμήμα 4 το οποίο τιτλοφορείται «Ταχυδρομικές αποστολές» του τίτλου VII ο οποίος περιλαμβάνει τις διατάξεις που εφαρμόζονται στη συνήθη διαδικασία διασαφήσεως, θέτουν τους κύριους ειδικούς κανόνες, στο δίκαιο της Ένωσης [16], οι οποίοι εφαρμόζονται στην ταχυδρομική διακίνηση [17].

27. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 918/83 του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών [18], προέβλεπε εξάλλου τελωνειακή ατέλεια για τις αποστολές αμελητέας αξίας,

14 — Βλ. επίσης το άρθρο 45 του τελωνειακού κώδικα.

15 — ΕΕ L 253, σ. 1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4151/88 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για τον καθορισμό των διατάξεων που εφαρμόζονται για τα εμπορεύματα τα οποία εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας (ΕΕ L 367, σ. 1), ο οποίος καταργήθηκε από τον τελωνειακό κώδικα, προέβλεπε ήδη ειδικές ρυθμίσεις για την ταχυδρομική διακίνηση (βλ., ιδίως, την πέμπτη αιτιολογική σκέψη καθώς και τα άρθρα 3, παράγραφος 4, και 10 του κανονισμού αυτού).

16 — Πρέπει εντούτοις να υπομνησθεί εδώ ότι, κατά το άρθρο 8 της αποφάσεως 2000/597/ΕΚ, Ευρατόμ, του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 253, σ. 42), που ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, οι ίδιοι πόροι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, της εν λόγω αποφάσεως, στους οποίους περιλαμβάνονται οι τελωνειακοί δασμοί, «εισπράττονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις οι οποίες προσαρμόζονται, ενδεχομένως, στις απαιτήσεις των κοινοτικών ρυθμίσεων».

17 — Το άρθρο 237, παράγραφος 1, Α, του κανονισμού 2454/93 διευκρινίζει ότι οι ταχυδρομικές αποστολές και, ιδίως, τα ταχυδρομικά δέματα «θεωρείται» ότι διασαφίζονται για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, είτε [περίπτωση α΄] κατά τη στιγμή της εισόδου τους στο τελωνειακό έδαφος, υπό τον όρο ότι απαλλάσσονται από την υποχρέωση να προσκομιστούν στο τελωνείο σύμφωνα με τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 38, παράγραφος 4, του τελωνειακού κώδικα, είτε άλλως [περίπτωση β΄] κατά τη στιγμή της προσκομίσεώς τους στο τελωνείο, υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από τη δήλωση CN22 και/ή CN23. Αρχικώς, επρόκειτο για τις δηλώσεις C1 και/ή C2/CP3. Η διάταξη τροποποιήθηκε από το άρθρο 1, σημείο 6, του κανονισμού (ΕΚ) 1602/2000 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2000, για την τροποποίηση του κανονισμού 2454/93 (ΕΕ L 188, σ. 1), προκειμένου να ληφθεί υπόψη ότι τα έντυπα που προβλέπονταν από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση για τη διασάφηση αποστολών με ταχυδρομική επιστολή ή δέμα είχαν αντικατασταθεί (βλ., σχετικά, ένατη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού).

18 — ΕΕ L 105, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ L 271 της 23ης Σεπτεμβρίου 1986, σ. 31. Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε από την πράξη περί των όρων προσχωρήσεως στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση — Πρωτόκολλο αριθ. 3 σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο (ΕΕ 2003, L 236, σ. 940). Ο κανονισμός αυτός έχει ήδη καταργηθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 1186/2009 του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών (ΕΕ L 324, σ. 23).

όχι, δηλαδή, υπέρτερες των 22 ευρώ [19], καθώς και για τις αποστολές μεταξύ ιδιωτών, και ειδικότερα ιδιώτη από τρίτη χώρα προς άλλον ιδιώτη ευρισκόμενο στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, στο μέτρο που επρόκειτο για εισαγωγές χωρίς κανένα εμπορικό χαρακτήρα [20].

28. Εντούτοις, στην απόφαση περί παραπομπής δεν γίνεται καμία αναφορά ούτε στις ειδικές ατέλειες ούτε στον κανονισμό 918/83. Η Τσεχική Κυβέρνηση συνάγει από τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται στην απόφαση περί παραπομπής ότι τα επίδικα εμπορεύματα θα έπρεπε να έχουν δηλωθεί από τον αποστολέα των δεμάτων, δηλαδή, τον προμηθευτή, στα επισυναπτόμενα στα δέματα δικαιολογητικά, δηλαδή, τα έντυπα CN21 ή CN22, ως εμπορεύματα αμελητέας αξίας στα οποία παρέχεται τελωνειακή ατέλεια κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού 918/83. Μπορεί επίσης να συναχθεί από την απόφαση περί παραπομπής ότι οι επίδικες εισαγωγές δεν μπορούν, σε κάθε περίπτωση, λαμβανομένης υπόψη της συχνότητάς τους να τύχουν της ατέλειας των συναλλαγών μεταξύ ιδιωτών.

29. Απόκειται, εντούτοις, στο αιτούν δικαστήριο να προβεί στη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών που θα του επιτρέψουν να καταλήξει σε σχετικά συμπεράσματα.

30. Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι ταχυδρομικές αποστολές είναι αντικείμενο ειδικών κανόνων, οι οποίοι, κατά κύριο λόγο, δεν πηγάζουν από τις πράξεις του παραγώγου δικαίου που αναφέρθηκαν παραπάνω αλλά από τη σύμβαση της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ενώσεως, που υιοθετήθηκε στις 10 Ιουλίου 1964 στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών [21] και από τη διεθνή σύμβαση για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων [22], που υπογράφηκε στο Κιότο στις 18 Μαΐου 1973 [23], και ιδιαίτερα το παράρτημά της F.4 για τις τελωνειακές διατυπώσεις που εφαρμόζονται στην ταχυδρομική διακίνηση, το οποίο εγκρίθηκε

19 — Βλ. τα άρθρα 27 και 28 του κανονισμού αυτού. Η ως άνω ατέλεια αφορούσε εμπορεύματα τα οποία αποστέλλονταν απευθείας από τρίτη χώρα προς παραλήπτη ευρισκόμενο στο έδαφος της Ένωσης, με εξαίρεση τα οινοπνευματώδη προϊόντα, τα αρώματα και τις κολόνιες, καθώς και τον καπνό και τα προϊόντα καπνού.

20 — Βλ. τα άρθρα 29 έως 31 του εν λόγω κανονισμού.

21 — Η σύμβαση αυτή, στην οποία έχουν προσχωρήσει όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης, θεσπίζει το γενικό νομικό πλαίσιο που διέπει τις διεθνείς ταχυδρομικές δραστηριότητες.

22 — Απόφαση 75/199/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1975, περί κυρώσεως της διεθνούς συμβάσεως για την απλούστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων και περί αποδοχής του παραρτήματός της «περί της τελωνειακής αποταμιεύσεως» (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/012, σ. 5).

23 — Με την απόφαση 2003/231/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 2003, για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πρωτόκολλο για την τροποποίηση της διεθνούς σύμβασης για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων (σύμβαση του Κιότο) (ΕΕ L 86, σ. 21), η Ένωση προσχώρησε στο πρωτόκολλο για την τροποποίηση της διεθνούς σύμβασης για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων, το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας στις 26 Ιουνίου 1999. Βλ., επίσης, την απόφαση 2004/485/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2004, για τροποποίηση της απόφασης 2003/231/ΕΚ για την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πρωτόκολλο για την τροποποίηση της διεθνούς σύμβασης για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων (σύμβαση του Κιότο) (ΕΕ L 162, σ. 113). Η προσχώρηση καλύπτει το κείμενο του εν λόγω πρωτοκόλλου για την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων Ι και ΙΙ, με την εξαίρεση του παραρτήματος ΙΙΙ.

με την απόφαση 94/798/ΕΚ του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 1994 [24], όπως εφαρμόζονται στις διάφορες εθνικές έννομες τάξεις [25].

31. Από τις διατάξεις της διεθνούς συμβάσεως για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων και, ιδίως, από το παράρτημά της F.4 για τις τελωνειακές διατυπώσεις που εφαρμόζονται στην ταχυδρομική διακίνηση προκύπτει, ειδικότερα, ότι η τήρηση των τελωνειακών διατυπώσεων στο πλαίσιο των διεθνών ταχυδρομικών αποστολών βαρύνει κυρίως τον αποστολέα, ο οποίος οφείλει να παράσχει τα απαιτούμενα έγγραφα, δηλαδή, το έντυπο της τελωνειακής δηλώσεως (αρχικώς τα έντυπα C 2/CP 3 του παραρτήματος F.4 και ήδη τη δήλωση CN 22 ή CN 23 του τελωνειακού κώδικα), τα εμπορικά ή προσωρινά τιμολόγια που απαιτούνται και κάθε άλλο έγγραφο που ζητείται ανάλογα με την περίπτωση (πιστοποιητικό καταγωγής, πιστοποιητικό φυτοϋγειονομικού ελέγχου, άδεια εξαγωγής, για παράδειγμα).

περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έννοια της «συνέργειας» δεν ορίζεται από τον εν λόγω κώδικα. Ο ως άνω κώδικας δεν περιέχει, εξάλλου, παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών προκειμένου να καθοριστεί το περιεχόμενο και η έκταση των εννοιών του. Πρόκειται, επομένως, για μία αυτοτελή έννοια του δικαίου της Ένωσης την οποία απόκειται στο Δικαστήριο να ορίσει. Πράγματι, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα κρίνει ότι από την ανάγκη τόσο της ενιαίας εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της εφαρμογής της αρχής της ισότητας προκύπτει ότι στο περιεχόμενο μιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, η οποία δεν παραπέμπει ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της εννοίας και του περιεχομένου της, πρέπει κανονικά να δίδεται, σε όλη την Ένωση, ενιαία και αυτοτελής ερμηνεία, η οποία πρέπει να ανευρίσκεται με βάση τα συμφραζόμενα της διατάξεως και τον σκοπό που επιδιώκει η σχετική διάταξη [26].

2. Η συμμετοχή στην εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

32. Όπως επεσήμανε το αιτούν δικαστήριο η κατά το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη

33. Πρέπει εκ προοιμίου να επισημανθεί ότι οι διατάξεις του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα δεν έχουν ως σκοπό να καθορίσουν τον «υπεύθυνο» για την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης, αλλά γενικότερα να ορίσουν τους οφειλέτες της οφειλής που γεννάται από αυτήν την παράτυπη εισαγωγή, προς το γενικότερο συμφέρον της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

24 — Απόφαση για την αποδοχή εξ ονόματος της Κοινότητας των παραρτημάτων Ε.7 και F.4 της διεθνούς σύμβασης για την απλούστευση και την εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων (ΕΕ L 331, σ. 11). Πρέπει να σημειωθεί ότι το παράρτημα αυτό εγκρίθηκε με επιφύλαξη γενικού χαρακτήρα και επιφυλάξεις για τους κανόνες 19 και 26 και τις συνιστώμενες πρακτικές 23, 24 και 25.

25 — Βλ., συναφώς, τις παρατηρήσεις μου στην υποσημείωση 16.

26 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 18ης Ιανουαρίου 1984, 327/82, Ekro (Συλλογή 1984, σ. 107, σκέψη 11), της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, C-287/98, Linster (Συλλογή 2000. σ. I-6917, σκέψη 43), και της 27ης Φεβρουαρίου 2003, C-373/00, Adolf Truley (Συλλογή 2003, σ. I-1931, σκέψη 35).

34. Συγκεκριμένα, το άρθρο 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα πρέπει να ερμηνευθεί σε συνδυασμό με τις προηγούμενες παραγράφους, και ιδίως την παράγραφο 1, στοιχείο α΄, που ορίζει την παράτυπη εισαγωγή παραπέμποντας, μεταξύ άλλων, στις διατάξεις των άρθρων 38 έως 41 του τελωνειακού κώδικα. Η εισαγωγή εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης θεωρείται παράτυπη, κατά το άρθρο 202, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα, εφόσον αυτά δεν έχουν προσκομιστεί στο τελωνείο κατά τις διατάξεις των άρθρων 38 έως 41 του εν λόγω τελωνειακού κώδικα.

35. Η ανωτέρω διάταξη επιβεβαιώνει την ιδιαίτερη σημασία που έχει στο πλαίσιο του τελωνειακού κώδικα η τελωνειακή διασάφηση και, κατ' επέκταση, ο διασαφητής. Όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο, η ιδιότητα του οφειλέτη της τελωνειακής οφειλής εξαρτάται αποκλειστικά από τις διατυπώσεις της διασαφήσεως, οφείλεται, δηλαδή, αποκλειστικώς στα έννομα αποτελέσματα που απορρέουν από τις διατυπώσεις της διασαφήσεως [27]. Ο οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής είναι συνήθως ο διασαφητής ή, κατά περίπτωση, το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η διασάφηση [28] ή το πρόσωπο που βαρύνεται με την υποχρέωση διασαφήσεως [29]. Ο σκοπός του άρθρου 202 του τελωνειακού κώδικα είναι, στην προοπτική αυτή, να επεκτείνει [30] την έννοια του οφειλέτη της τελωνειακής οφειλής στα πρόσωπα που παρέβησαν τις σχετικές με τη διασάφηση διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας της Ένωσης, επιβεβαιώνοντας έτσι εξ αντιδιαστολής την ιδιαίτερη σημασία της [31].

36. Κατόπιν της ανωτέρω διευκρινίσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι οι τρεις περιπτώσεις του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα τίθενται κατά σειρά που υποδεικνύει ορισμένη διαβάθμιση στην «ανάμειξη» του προσώπου που θεωρείται οφειλέτης λόγω της συμμετοχής του στην παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων. Η πρώτη περίπτωση ορίζει, τρόπον τινά ως κύριο ή πρώτης τάξεως οφειλέτη, το πρόσωπο που ενήργησε την παράτυπη εισαγωγή, δηλαδή, εκείνο που κανονικά θα έπρεπε να προβεί στις ενέργειες του εκτελωνισμού και να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις διασαφήσεως. Η δεύτερη και τρίτη περίπτωση αφορούν τα πρόσωπα τα οποία, καίτοι δεν είναι «υπεύθυνα» για τις ενέργειες του εκτελωνισμού κατά

27 — Απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2002, C-251/00, Ilumitrónica (Συλλογή 2002, σ. I-10433, σκέψεις 32, 33 και 65).

28 — Για παράδειγμα, ο εργοδότης προσώπου το οποίο ενήργησε την επίδικη παράτυπη εισαγωγή κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων που του είχαν ανατεθεί από αυτόν, βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Spedition Ulustrans.

29 — Προπαρατεθείσα απόφαση Viluckas και Jonusas, σκέψεις 23 και 24.

30 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 2ας Απριλίου 2009, C-459/07, Elshani (Συλλογή 2009, σ. I-2759, σκέψεις 26 έως 28).

31 — Όπως τα άρθρα 203 έως 205, 210, 211 καθώς και 220 του τελωνειακού κώδικα, τα οποία αφορούν όλες τις καταστάσεις των οποίων το χαρακτηριστικό είναι ότι το οικείο πρόσωπο παρέβη την τελωνειακή νομοθεσίας της Ένωσης (βλ. απόφαση της 31ης Μαρτίου 2011, C-546/09 Aurubis Balgaria, Συλλογή 2011, σ. I-2531, σκέψεις 32 έως 34).

τις διατάξεις του τελωνειακού κώδικα, εντούτοις εμπλέκονται, είτε πριν είτε μετά από την παράτυπη εισαγωγή.

37. Με αυτόν τον τρόπο, βάσει του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα μπορούν να οριστούν περισσότερες κατηγορίες οφειλετών και, κατά περίπτωση, εις ολόκληρον οφειλετών [32] της τελωνειακής οφειλής που γεννάται από την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων, οι οποίοι προσδιορίζονται επί τη βάσει της εμπλοκής τους στην επίδικη διαδικασία. Επιβάλλεται να τονιστεί, συναφώς, ότι καθώς ο τελωνειακός κώδικας δεν καθορίζει προτεραιότητα της μιας κατηγορίας οφειλετών έναντι της άλλης, η τελωνειακή αρχή μπορεί να απευθυνθεί αδιακρίτως στον οφειλέτη για τον οποίον κρίνει ότι είναι σε θέση να εξασφαλίσει τον επιδιωκόμενο από αυτή τη διάταξη σκοπό, δηλαδή, την πληρωμή των δασμών που δεν καταβλήθηκαν λόγω της μη τηρήσεως των τελωνειακών διατυπώσεων.

38. Η αντικειμενική προϋπόθεση που θέτει το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα έχει, στο πλαίσιο αυτό, διατυπωθεί με γενικούς όρους, που προδήλως έχουν σκοπό να καλύψουν κάθε είδους πραγματικές καταστάσεις. Δεν απαιτείται πραγματική «συνέργεια» σε «παράτυπη εισαγωγή» εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος και άρα εμπλοκή, λίγο ή πολύ άμεση, στη διαπραχθείσα παρατυπία, αλλά απλώς «συνέργεια» στην εισαγωγή αυτή καθ' εαυτή των εμπορευμάτων, δηλαδή εμπλοκή στο σύνολο των ενεργειών που συνετέλεσαν στην υλική παρουσία των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

39. Όπως έχει επισημάνει ο γενικός εισαγγελέας A. Tizzano στις προτάσεις του στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Spedition Ulustrans [33], «αυτή η προϋπόθεση υλοποιείται κάθε φορά που ένα πρόσωπο θα έχει παράσχει υλική ή ηθική συνδρομή στην εισαγωγή του εμπορεύματος στην Κοινότητα». Τονίζεται με αυτόν τον τρόπο ότι το δυνητικό [34] πεδίο εφαρμογής της ως άνω διατάξεως είναι εξαιρετικά ευρύ και ότι ενδέχεται να καλύπτονται τόσο η άμεση συμβολή στην υλική εισαγωγή των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, δηλαδή, η ενεργός συμμετοχή στην παράνομη διέλευση των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης [35], όσο και η έμμεση συμβολή, όπως, για παράδειγμα, η συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πράξεων που καταλήγουν στην παράτυπη εισαγωγή ή, ακόμη, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, η απλή διαμεσολάβηση στη σύναψη της συμβάσεως

32 — Όπως συνέβη στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Spedition Ulustrans.

33 — Σημείο 40 των εν λόγω προτάσεων.

34 — Δηλαδή, με την επιφύλαξη ότι η δεύτερη, υποκειμενική, προϋπόθεση πληρούται.

35 — Όπως συμβαίνει με τη συνυπευθυνότητα του οδηγού οχήματος ρυμουλκήσεως εντός του οποίου τα εμπορεύματα διήλθαν τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης κατά παράβαση των τελωνειακών διατυπώσεων και του εργοδότη του, όπως στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Spedition Ulustrans.

πωλήσεως εμπορεύματος το οποίο κατόπιν εισήχθη παρατύπως στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

40. Βεβαίως, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η εισαγωγή των εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης έγινε στο πλαίσιο ταχυδρομικής διακινήσεως και ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν ήταν ούτε αποστολέας ούτε παραλήπτης των ταχυδρομικών αποστολών στις οποίες συνίσταται η εισαγωγή. Από αυτές τις περιστάσεις, όμως, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης δεν «συνήργησε» στην επίδικη εισαγωγή, στο μέτρο που η τελωνειακή οφειλή που γεννάται από εμπορεύματα που δεν εκτελωνίστηκαν ή εκτελωνίστηκαν με ανακριβή περιγραφή [36] θεμελιώνεται στο άρθρο 202 του τελωνειακού κώδικα.

41. Η ιδιαιτερότητα της ταχυδρομικής διακινήσεως πρέπει, αντιθέτως, να ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση της υποκειμενικής προϋποθέσεως που απαιτείται από τη δεύτερη και την τρίτη περίπτωση του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, την οποία θα εξετάσω παρακάτω και η λειτουργία της είναι ακριβώς να απαλύνει την αυστηρότητα της αντικειμενικής προϋποθέσεως που εφαρμόζεται σε πρόσωπα τα οποία συνήθως δεν δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τον διασαφητή.

36 — Προπαρατεθείσα απόφαση Papismedov κ.λπ. (σκέψη 36).

42. Επομένως, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι πρόσωπο το οποίο έχει διαμεσολαβήσει για τη σύναψη συμβάσεων πωλήσεως σχετικών με εμπορεύματα που εισήχθησαν στο έδαφος της Ένωσης «συνήργησε» στην εισαγωγή αυτή κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα.

3. «Ενώ γνώριζαν ή όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν ότι ήταν παράτυπη»

43. Το πρόσωπο το οποίο «συνήργησε» στην εισαγωγή των εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης, υπό την έννοια που μόλις εκτέθηκε, δεν μπορεί, εντούτοις, να θεωρηθεί οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής παρά μόνο αν συντρέχει η προϋπόθεση, κατά το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, της αποδείξεως ότι γνώριζε ή, εναλλακτικώς, όφειλε εύλογα να γνωρίζει ότι η εισαγωγή αυτή ήταν παράτυπη. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει, συναφώς, ότι δεν έχει προβεί ακόμη σε αυτή τη διαπίστωση.

44. Όπως έχει επισημάνει επανειλημμένα το Δικαστήριο, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, η οποία στηρίζεται σε σαφή διάκριση των λειτουργιών μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, κάθε εκτίμηση των επίδικων περιστατικών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του εθνικού

δικαστηρίου [37]. Το Δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα να διαπιστώσει εάν πληρούνταν εν προκειμένω η υποκειμενική προϋπόθεση, εάν ο προσφεύγων στην κύρια δίκη γνώριζε ή «όφειλε εύλογα να γνωρίζει» ότι η εισαγωγή των επίδικων εμπορευμάτων ήταν παράτυπη. Ωστόσο, για να του δώσει μια χρήσιμη απάντηση, το Δικαστήριο μπορεί, σε πνεύμα συνεργασίας με το εθνικό δικαστήριο, να του παράσχει όλα τα στοιχεία που κρίνει αναγκαία [38]. Απόκειται σε αυτό, κατά συνέπεια, να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο τις ενδείξεις που θα του επιτρέψουν να προβεί στη διαπίστωση αυτή, να του δώσει κατευθυντήριες γραμμές τόσο για την ακολουθητέα μέθοδο όσο και για τα κριτήρια που θα χρησιμοποιήσει.

45. Η κύρια δυσκολία που τίθεται από τη δεύτερη περίπτωση του άρθρου 202, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, όπως εξάλλου και από την τρίτη περίπτωση, είναι αναμφίβολα ο προσδιορισμός της έννοιας της φράσεως «“όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν” [39] ότι η εισαγωγή των εμπορευμάτων ήταν παράτυπη» [40].

46. Με το δεύτερο από τα δύο ερωτήματά του, το αιτούν δικαστήριο προτείνει εναλλακτικώς δύο πιθανές απαντήσεις. Αφενός, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι πρόσωπο το οποίο είχε συμμετοχή στην επίδικη παράτυπη εισαγωγή είναι οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής εφόσον είναι σε θέση να κατανοήσει ή να θεωρήσει ως ενδεχόμενο ότι αυτή η παρατυπία μπορεί να συμβεί. Αφετέρου, θα μπορούσε να θεωρηθεί οφειλέτης μόνο υπό την προϋπόθεση ότι έχει κατ’ ουσία τη βεβαιότητα ότι αυτό μπορεί να συμβεί.

37 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 16ης Μαρτίου 1978, 104/77, Oehlschläger (Συλλογή τόμος 1978. σ. 277, σκέψη 4), της 15ης Νοεμβρίου 1979, 36/79, Denkavit Futtermittel (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 667, σκέψη 12), και της 10ης Φεβρουαρίου 2011, C-436/08 και C-437/08, Haribo Lakritzen Hans Riegel και Österreichische Salinen (Συλλογή 2011, σ. I-305, σκέψη 41).

38 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 2008, C-49/07, MOTOE (Συλλογή 2008, σ. I-4863, σκέψη 30), της 4ης Ιουνίου 2009, C-142/05, Mickelsson et Roos (Συλλογή 2009, σ. I-4273, σκέψη 41), της 15ης Απριλίου 2010, C-433/05, Sandström (Συλλογή 2010, σ. I-2885, σκέψη 35), καθώς και της 22ας Δεκεμβρίου 2010, C-12/10, Lecson Elektromobile (Συλλογή 2010, σ. I-14173, σκέψη 15).

39 — Στα γαλλικά «devant raisonnablement savoir», στα αγγλικά «reasonably have been aware», στα γερμανικά, «vernünftigerweise hätten wissen müssen» και, στα ισπανικά, «debiendo saber razonablemente».

40 — Πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο τελωνειακός κώδικας περιλαμβάνει και άλλες διατάξεις που περιέχουν παραπλήσια ή όμοια διατύπωση. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, αφορά την ακύρωση ευνοϊκής αποφάσεως που εκδόθηκε βάσει ελλιπών ή ανακριβών στοιχείων. Το άρθρο 201, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, αφορά τελωνειακές διασαφήσεις βασισμένες σε εσφαλμένα στοιχεία. Το άρθρο 203, παράγραφος 3, δεύτερη και τρίτη περίπτωση, αφορά την απομάκρυνση εμπορευμάτων από την τελωνειακή επιτήρηση. Το άρθρο 205, παράγραφος 3, αφορά την κατανάλωση εμπορεύματος υποκείμενου σε εισαγωγικούς δασμούς μέσα σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη. Το άρθρο 210, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, αφορά την έξοδο από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, χωρίς διασάφηση, εμπορεύματος υποκείμενου σε εξαγωγικούς δασμούς. Το Δικαστήριο έχει επίσης χρησιμοποιήσει παρόμοια διατύπωση στις αποφάσεις του (απόφαση της 17ης Μαρτίου 2011, C-23/10, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας). Η χρήση παρόμοιων διατυπώσεων είναι επίσης πολύ διαδεδομένη στις πράξεις που επιβάλλουν κυρώσεις σε τρίτες χώρες ή σε ορισμένα πρόσωπα ή οντότητες («smart sanctions»), καθώς τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για παραβίαση μιας απαγορεύσεως εάν δεν «είχαν εύλογη αιτία να υποπτευθούν» ότι η δράση τους θα είχε αυτό το αποτέλεσμα [βλ., για παράδειγμα, το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 442/2011 του Συμβουλίου, της 9ης Μαΐου 2011, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ L 121, σ. 1)].

47. Δεν είμαι καθόλου πεπεισμένος ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε ένα πρόσωπο που «συνήργησε» στην εισαγωγή εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης, υπό την ευρεία έννοια της «συνέργειας» που πρότεινα παραπάνω, να μπορεί να θεωρηθεί «οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής» κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα εφόσον δεν ήταν σε θέση να αποκλείσει το ενδεχόμενο να συμβεί η παρατυπία αυτή, δηλαδή, για να επαναλάβουμε τη διατύπωση του αιτούντος δικαστηρίου, ότι τη θεώρησε ως «πιθανή» («denkbar»). Δεν είμαι επίσης βέβαιος ότι ο χαρακτηρισμός ως «οφειλέτη της τελωνειακής οφειλής» κατά την έννοια αυτής της διατάξεως απαιτεί το επίπεδο βεβαιότητας που υπονοεί η ιδέα ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο πρέπει να αναμένει («fest rechnen») ότι η παρατυπία αυτή θα συμβεί.

48. Κλίνω επομένως προς την άποψη ότι πρέπει να αποδεσμευτώ από τις εναλλακτικές λύσεις που προτείνει το αιτούν δικαστήριο και να επιχειρήσω την αυτοτελή ερμηνεία της εκφράσεως που χρησιμοποιείται στις διατάξεις των άρθρων 202, παράγραφος 3, δεύτερη και τρίτη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα [41].

49. Το επίρρημα «εύλογα» παραπέμπει στην κατάσταση ενός επιχειρηματία ο οποίος έχει τη συνήθη ενημέρωση [42] και υποδηλώνει αυτό που θα έπρεπε ο καθένας, υπό συνήθεις περιστάσεις, να γνωρίζει. Για την υποκειμενική προϋπόθεση απαιτείται, εν τέλει, in concreto αξιολόγηση των πληροφοριών που διαθέτει ή θα μπορούσε να διαθέτει, υπό συνήθεις περιστάσεις, το συγκεκριμένο πρόσωπο προκειμένου να εκτιμηθεί η πιθανότητα να έχει δράσει καταστρατηγώντας τους τελωνειακούς κανόνες με πλήρη επίγνωση της καταστάσεως.

50. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα υποκειμενική προϋπόθεση επιβάλλει συνεπώς στην τελωνειακή αρχή να αποδείξει, υπό τον έλεγχο των αρμοδίων δικαστηρίων, ότι το πρόσωπο που είχε συμμετοχή στην παράτυπη εισαγωγή των επίδικων εμπορευμάτων είχε διάθεσή του, όφειλε να έχει στη διάθεσή του ή μπορούσε να έχει στη διάθεσή του πληροφορίες που να του επιτρέπουν να αναγνωρίσει αυτή την παρατυπία, να την προβλέψει και, ενδεχομένως, να εμποδίσει την επέλευσή της.

41 — Βλ., συναφώς, τις παρατηρήσεις μου στο σημείο 32 των παρουσών προτάσεων.

42 — Η έννοια του επιχειρηματία που έχει τη συνήθη ενημέρωση θυμίζει φυσικά εκείνη του μέσου καταναλωτή, ή χρήστη του διαδικτύου, που έχει τη συνήθη ενημέρωση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος βάσει της οποίας κρίνεται, μεταξύ άλλων, ο διακριτικός χαρακτήρας των σημάτων (αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2002, C-299/99, Philips, Συλλογή 2002, σ. I-5475, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-37/03 P, BioID κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2005, σ. I-7975). Ο «μέσος καταναλωτής, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος» χρησιμοποιείται επίσης και σε άλλες περιπτώσεις πέρα από το δίκαιο των σημάτων (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 1998, C-210/96, Gut Springenheide και Tusky, Συλλογή 1998, σ. I-4657). Βλ. επίσης σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2007, C-457/05, Schutzverband der Spirituosen-Industrie (Συλλογή 2007, σ. I-8075), καθώς και σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση, απόφαση της 8ης Απριλίου 2003, C-44/01, Pippig Augenoptik (Συλλογή 2003, σ. I-3095).

51. Στο πλαίσιο αυτής της αξιολογήσεως, είναι δυνατόν να ληφθούν υπόψη από τις αρμόδιες εθνικές αρχές και δικαστήρια στοιχεία κάθε είδους. Μπορούν να αναφερθούν, ενδεικτικώς και όχι αποκλειστικώς, η ιδιότητα του συγκεκριμένου προσώπου (απλός ιδιώτης, επαγγελματίας ή ημιεπαγγελματίας) καθώς και η ιδιότητα με την οποία παρενέβη στην επίδικη πράξη, η φύση των δραστηριοτήτων που θεωρούνται «συνέργεια» στην επίδικη παράτυπη εισαγωγή καθώς και το στάδιο της διαδικασίας εισαγωγής κατά το οποίο λαμβάνουν χώρα οι δραστηριότητες αυτές (χρηματοδότηση των πράξεων εισαγωγής, οργάνωση του τρόπου μεταφοράς των εμπορευμάτων, σύναψη των συμβάσεων πωλήσεως), οι συμβατικές υποχρεώσεις που ενδεχομένως το βαρύνουν η ακόμη, πιο απλά, οι πληροφορίες τις οποίες θεωρείται ότι γνωρίζει ή οι οποίες είναι στη διάθεσή του και έχει ευχερή πρόσβαση σε αυτές.

52. Απόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές και δικαστήρια να αξιολογήσουν, κατόπιν σταθμίσεώς τους, τα σχετικά στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους εκ των οποίων θα μπορούσε να συναχθεί, με επαρκή πιθανότητα, ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο έδρασε με επίγνωση της καταστάσεως. Καίτοι πρέπει να τους αναγνωριστεί συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως, υποχρεούνται εντούτοις να διεξάγουν αυτή την αξιολόγηση τηρώντας τους κανόνες που διέπουν την αποδεικτική διαδικασία σε παρόμοιες καταστάσεις, σύμφωνα με τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας [43].

53. Κατόπιν τούτων, ας μου επιτραπεί, με μοναδικό σκοπό να δοθεί στο αιτούν δικαστήριο χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματά του και ως συμπέρασμα, να αναδείξω πιο συγκεκριμένα τα στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της επίδικης υποθέσεως της κύριας δίκης.

54. Όπως προκύπτει από τις διευκρινίσεις που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, η συμμετοχή του προσφεύγοντος της κύριας δίκης στην επίδικη παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων πραγματοποιήθηκε μέσω των «καταστημάτων» του στο eBay.

55. Η Επιτροπή παρατηρεί, συναφώς, ότι ο προσφεύγων της κύριας δίκης, αφενός, δεν μπορεί να αρνηθεί ότι επιδιδόταν, μέσω των «καταστημάτων» του στο eBay, με κάποια κανονικότητα και με κερδοσκοπικό σκοπό, σε δραστηριότητα εμπορίας αγαθών μέσω του διαδικτύου, οργανώνοντας και διευκολύνοντας τη σύναψη συμβάσεων πωλήσεως σχετικών με παραδόσεις εμπορευμάτων με προέλευση την Κίνα προς την Ένωση, και ότι δεν μπορούσε, αφετέρου, να αγνοεί ότι παραδόσεις τέτοιας φύσεως γεννούσαν την υποχρέωση καταβολής εισαγωγικών δασμών. Αναφέρεται, εν προκειμένω, στο ενημερωτικό φυλλάδιο για την παραγγελία εμπορευμάτων

43 — Βλ., συναφώς, μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 10ης Απριλίου 2003, C-276/01, Steffensen (Συλλογή 2003, σ. I-3735, σκέψη 80), της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, C-526/04, Laboratoires Boiron (Συλλογή 2006, σ. I-7529), της 24ης Απριλίου 2008, C-55/06, Arcor (Συλλογή 2008, σ. I-2931, σκέψη 192), και της 28ης Ιανουαρίου 2010, C-264/08, Direct Parcel Distribution Belgium (Συλλογή 2010, σ. I-731, σκέψεις 32 έως 36 και 42 έως 47).

μέσω του διαδικτύου (ηλεκτρονικό εμπόριο) που έχει καταρτιστεί από τις γερμανικές τελωνειακές αρχές. Η Επιτροπή συνάγει σχετικώς ότι ευλόγως θα μπορούσε να προσδοκάται ότι αυτός θα επισήμαινε στον προμηθευτή ή στους πελάτες του την ύπαρξη των ισχυουσών διατάξεων και θα επέμενε για την τήρηση τους, εάν είχε αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα της εισαγωγής των επίδικων εμπορευμάτων στο έδαφος της Ένωσης.

56. Η Επιτροπή επικαλείται δύο στοιχεία, δηλαδή, αφενός, τη φύση των δραστηριοτήτων του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, και εν προκειμένω τον οιονεί επαγγελματικό χαρακτήρα, όσον αφορά τη διάρκεια και την έκταση, της δραστηριότητάς του στο διαδίκτυο και, αφετέρου, τη δημοσιότητα σχετικών με τους εφαρμοστέους στις δραστηριότητες αυτές τελωνειακούς κανόνες πληροφοριών, ως προς τα οποία πρέπει να παρατηρηθούν τα ακόλουθα.

57. Το πρώτο στοιχείο –πρέπει να το τονίσω– δεν αφορά τόσο το καθεστώς του προσφεύγοντος της κύριας δίκης όσο τη φύση των δραστηριοτήτων του ή τον τρόπο με τον οποίο ασκεί αυτές τις δραστηριότητες. Δεν τίθεται το ζήτημα εάν αυτός πρέπει να θεωρηθεί επαγγελματίας, ημιεπαγγελματίας ή απλός ερασιτέχνης, αφού αυτή η διάκριση δεν έχει κανένα έρεισμα στον τελωνειακό κώδικα. Μολονότι, βεβαίως, η άσκηση από φυσικό πρόσωπο δραστηριότητας κατ' επάγγελμα έχει ως συνέπεια να τεκμαίρεται για αυτό η γνώση του συνόλου των εφαρμοστέων στην δραστηριότητα αυτή κανόνων [44], εντούτοις, η άσκηση από φυσικό πρόσωπο ερασιτεχνικής δραστηριότητας δεν μπορεί, αντιστρόφως και εξ αυτού του λόγου μόνο, να το απαλλάξει από την υποχρέωση τηρήσεως των εφαρμοστέων τελωνειακών κανόνων ούτε από την ευθύνη που γεννάται από ενδεχόμενη παράβασή τους.

58. Αντιθέτως, ο συνεχής χαρακτήρας της επίδικης δραστηριότητας, όπως και ο όγκος των συγκεκριμένων εμπορευμάτων, ο αριθμός και η συχνότητα των ταχυδρομικών αποστολών που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και το γεγονός ότι αυτές πραγματοποιήθηκαν από έναν και μόνο προμηθευτή ή από πολύ μικρό αριθμό προμηθευτών, είναι ασφαλώς στοιχεία που θα ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο της αξιολογήσεως αυτής. Επίσης, το γεγονός ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο μετέβαλε τον τρόπο ασκήσεως της δραστηριότητάς του με σκοπό ακριβώς να αποφύγει την υποχρέωση να προβαίνει σε τελωνειακές διατυπώσεις μπορεί, στο πλαίσιο αυτό, να έχει αποφασιστική σημασία.

59. Το δεύτερο στοιχείο, δηλαδή, η δημοσιότητα σχετικών πληροφοριών, είναι βεβαίως το κύριο στοιχείο που θα ληφθεί υπόψη για να εκτιμηθεί εάν ένα πρόσωπο μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι έχει δράσει

44 — Ο επαγγελματικός χαρακτήρας της ασκούμενης δραστηριότητας μπορεί, αντιθέτως και προφανώς, να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του το συγκεκριμένο πρόσωπο.

καταστρατηγώντας τους τελωνειακούς κανόνες με επίγνωση της καταστάσεως. Ασφαλώς, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να λάβει συναφώς υπόψη πληροφορίες «προς το ευρύ κοινό» που ανευρίσκονται εύκολα και είναι ευχερούς προσβάσεως όπως το ενημερωτικό φυλλάδιο για την παραγγελία εμπορευμάτων μέσω του διαδικτύου στο οποίο αναφέρθηκε η Επιτροπή. Πρέπει επίσης να μπορεί να στηριχθεί, ασφαλέστερα, σε πληροφορίες των οποίων είχε υποχρέωση, συμβατικώς, να λάβει γνώση ο προσφεύγων της κύριας δίκης, δηλαδή, τους όρους χρήσεως [45] και τους ειδικούς όρους και κανόνες του eBay.

60. Περιλαμβάνεται, ιδίως, σε αυτή την κατηγορία «υποχρεωτικών» πληροφοριών ο «κανονισμός για τους πωλητές» [46], τον οποίο όλα τα μέλη του eBay οφείλουν να αναγνώσουν και να κατανοήσουν και ο οποίος έχει σκοπό μεταξύ άλλων να εξασφαλίσει την τήρηση των «τοπικών νόμων και κανονιστικών ρυθμίσεων». Οι πωλητές αναλαμβάνουν έτσι τη συμβατική υποχρέωση να γνωρίζουν και να τηρούν τις οδηγίες για τη θέση σε διεθνή πώληση [47], οι οποίες διευκρινίζουν ότι είναι αναγκαίο οι πωλητές και οι αγοραστές να τηρούν τις διάφορες εφαρμοστέες νομοθεσίες. Μεταξύ των πληροφοριών που έχουν τεθεί στο διαδίκτυο από το eBay στο τομέα «Βοήθεια» του δικτυακού τόπου, βρίσκεται ιδίως, υπό τις θεματικές ενότητες με τίτλο «Πληρωμή και παραδόσεις», «Εξωτερική συσκευασία και αποστολή αντικειμένου», «Διεθνής παράδοση», έγγραφο που τιτλοφορείται «Τελωνειακές διατυπώσεις και έγγραφα» [48], το οποίο εκθέτει συνοπτικώς τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους πωλητές.

61. Απόκειται, εντούτοις, όπως έδειξα παραπάνω, στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως των δραστηριοτήτων του προσφεύγοντος της κύριας δίκης, των πληροφοριών των οποίων όφειλε να λάβει γνώση και του πραγματικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου ασκήθηκαν οι εν λόγω δραστηριότητες, ιδίως του γεγονότος ότι η εισαγωγή των επίδικων εμπορευμάτων έγινε στο πλαίσιο ταχυδρομικής αποστολής, εάν αυτός μπορεί να θεωρηθεί ως «οφειλέτης της τελωνειακής οφειλής που γεννάται από την παράτυπη εισαγωγή εμπορευμάτων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης» κατά την έννοια του άρθρου 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση του τελωνειακού κώδικα.

45 — http://pages.ebay.fr/help/policies/user-agreement.html.

46 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-rules-overview.html.

47 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-international.html.

48 — http://pages.ebay.fr/help/pay/customs.html.

V — Πρόταση

62. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την ακόλουθη απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Bundesfinanzhof:

«Το άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 2700/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2000, έχει την έννοια ότι τελωνειακή οφειλή που απορρέει από τη συμμετοχή στην παράτυπη εισαγωγή εμπορεύματος στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης γεννάται σε βάρος προσώπου το οποίο, χωρίς να έχει άμεση συμβολή στην εν λόγω εισαγωγή, συνήργησε σε αυτή ως διαμεσολαβητής για τη σύναψη των συμβάσεων πωλήσεως για τα εν λόγω εμπορεύματα, εφόσον αποδεικνύεται, με επαρκή πιθανότητα, ότι, βάσει των πληροφοριών που διέθετε ή μπορούσε να διαθέτει υπό συνήθεις περιστάσεις, το πρόσωπο αυτό έδρασε με επίγνωση της καταστάσεως.

Απόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές και δικαστήρια να αξιολογήσουν και να σταθμίσουν συναφώς τα διάφορα σχετικά στοιχεία που είναι στη διάθεσή τους, τηρώντας τους κανόνες που διέπουν την αποδεικτική διαδικασία σε παρόμοιες καταστάσεις, σύμφωνα με τις αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας.»